

MVCRX07KV4M1
prvotní identifikátor

Č. j. MV-184752-1/AS-2023

Metodický pokyn č. 5

k postupu při potvrzení shody pořízené kopie archiválie v analogové podobě s archiválií v analogové podobě uložené ve veřejném archivu nebo shody repliky archiválie v digitální podobě s archiválií v digitální podobě nebo s replikou archiválie v digitální podobě³ uloženou ve veřejném archivu a stanovení výše úhrady nákladů spojených s potvrzováním této shody a dalších úkonů spojených s pořizováním výpisu, opisu anebo kopie archiválie nebo její části v analogové podobě nebo repliky archiválie v digitální podobě (dále jen „metodický pokyn“).

Článek I.

Úvodní ustanovení

Ministerstvo vnitra, odbor archivní správy a spisové služby tímto vydává na základě ustanovení § 44 písm. a) a d) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AZ“) tento metodický pokyn, **určený ke sjednocení postupu veřejných archivů** při potvrzení shody pořízené kopie archiválie v analogové podobě s archiválií v analogové podobě uložené v archivu nebo shody repliky archiválie v digitální podobě s archiválií v digitální podobě nebo s replikou archiválie v digitální podobě³ uloženou v archivu (dále jen „potvrzení shody“) a stanovení výše úhrady nákladů spojených s potvrzováním této shody a dalších úkonů spojených s pořizováním výpisu, opisu anebo kopie archiválie nebo její části v analogové podobě nebo repliky archiválie v digitální podobě (dále jen „úhrada nákladů“).

V samotném úvodu je nezbytné zdůraznit, že každý je oprávněn požádat archiv, do jehož péče archiválie náleží, o pořízení výpisu, opisu anebo kopie archiválie (týká se veškerých archiválií uložených v archivu) v analogové podobě nebo repliky archiválie v digitální podobě. Ustanovení zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů nejsou tímto dotčena. Pořízením výpisu, opisu nebo kopie archiválie se rozumí i pořízení části výpisu, opisu nebo kopie archiválie. Pro pořízený výpis, opis nebo kopii archiválie v analogové podobě nebo repliky archiválie v digitální podobě platí ustanovení § 13 AZ a § 37 AZ obdobně, ochranu osobních, citlivých osobních údajů a ochranu obchodního, bankovního nebo obdobného tajemství je nutné respektovat, stejně tak jako případné podmínky uschovatele a dárce stanovené ve smlouvách o úschově, darovacích smlouvách apod.

Na tomto místě je současně nezbytné uvést, **že příslušná, níže uvedená ustanovení AZ, jsou speciální právní úpravou vztahující se k archiváliím, uloženým ve veřejných archivech a náležejícím do jejich péče, na kterou se ustanovení jiných právních předpisů, není-li v AZ stanoveno jinak, nevztahují.**

Článek II. Potvrzení shody

Postup při potvrzení shody vychází z ustanovení § 40 odst. 4 AZ. Archiv na žádost potvrdí shodu jím pořízené kopie archiválie v analogové podobě s archiválií v analogové podobě uložené v archivu, anebo v případě digitálního archivu nebo Národního archivu (tj. Národního digitálního archivu) shodu jím pořízené repliky archiválie v digitální podobě s archiválií v digitální podobě nebo s replikou archiválie v digitální podobě uložené v digitálním archivu³. Podpis potvrzení shody na digitálním archivem nebo Národním archivem pořízené replice archiválie v digitální podobě lze nahradit kvalifikovanou elektronickou pečetí. Příslušná ustanovení zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, týkající se automatizované konverze dokumentů, se pro archiválie nepoužijí.

AZ neupravuje formu a náležitosti, které by mělo potvrzení shody obsahovat. AZ pro tento úkon používá pojem „**potvrzení shody**“; je nezbytné tento pojem používat. Obecně lze tedy konstatovat, že potvrzení shody musí obsahovat náležitosti nezbytné pro platnost a určitost právního úkonu. Potvrzení shody kopie s originálem archiválie, uložené v péči archivu (potvrzení shody se netýká obsahu archiválie viz. upozornění níže) musí obsahovat minimálně:

- **identifikaci veřejného archivu,**
- **uvedení, že potvrzení shody je provedeno podle ustanovení § 40 odst. 4 AZ¹**
- **identifikaci, kde je archiválie uložena s použitím údajů z evidence Národního archivního dědictví, včetně čísla listu NAD,**
- **počet stran a listů pořízené kopie archiválie (při počtu listů dva a výše se tyto listy spolu pevně spojí a na spoji bude umístěno úřední razítko – spoj a razítko nesmí narušit čitelnost textu na kopii archiválie - tak, aby každá nezákonná další manipulace (rozpojování) byla zjevně patrná. Potvrzení shody bude uvedeno na poslední volné straně pořízené kopie, případně na dalším přidaném, s kopií archiválie pevně spojeném listu; přidaný list však nebude započítán do počtu listů a stran pořízené kopie archiválie)**
- **datum a místo vyhotovení potvrzení shody,**
- **označení osoby, která potvrzení shody vyhotovila²,**
- **podpis této osoby², a úřední razítko.**

Ověřovací knihu veřejný archiv nevede, veřejný archiv však vede evidenci obsahující údaje o tom, kdy, komu a u jaké archiválie potvrdil shodu.

UPOZORNĚNÍ!

Na potvrzení shody **nelze** použít příslušná ustanovení zák. č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, týkající se vidimace, tedy ani ustanovení, týkající se ověřovací doložky a ověřovací knihy. Vidimací se **na rozdíl** od potvrzení shody podle AZ ověřuje, že opis nebo kopie (dále jen "vidimovaná listina") se doslova shoduje s předloženou listinou. Nelze tedy použít slovní spojení „tato kopie se doslova shoduje s originálem“.

Článek III.

Úhrada nákladů

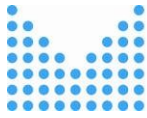
Úhrada nákladů je upravena v ustanovení § 40 odst. 5 až 7 AZ. Prováděcí vyhláškou k zákonu, která dále v podrobnostech úhradu nákladů upravuje, je vyhláška č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) respektive její ustanovení § 17 a příloha č. 4 k vyhlášce – Sazebník maximální výše úhrad nákladů spojených s poskytováním služeb veřejnými archivy.

Příslušná, výše citovaná ustanovení AZ stanoví, že veřejný archiv je oprávněn požadovat úhradu nákladů spojených s pořízením výpisu, opisu nebo kopie archiválie v analogové podobě anebo s pořízením repliky archiválie v digitální podobě, spojených s vyhledáním archiválií a jejich dalším zpracováním, nebo s pořízením rešerše z archiválií. Výši úhrady nákladů spojených s jím poskytovanými službami zveřejní archiv v ceníku služeb. Z tohoto ustanovení vyplývá povinnost veřejného archivu ceník služeb zpracovat a následně zveřejnit s tím, že při stanovení ceny za jednotlivé úkony je limitován maximální výší úhrad nákladů spojených s poskytováním služeb, stanovenou ve vyhlášce⁷.

Veřejný archiv **nemá právo požadovat úhradu nákladů** v zákonem stanovených případech (§ 40 odst. 6 AZ):

pořízení výpisu, opisu nebo kopie archiválie v analogové podobě anebo pořízení repliky archiválie v digitální podobě, vyhledání archiválií a jejich další zpracování nebo pořízení rešerše z archiválií činí pro

- státní orgán České republiky,
- právnickou nebo fyzickou osobu, které byla svěřena působnost v oblasti veřejné správy v České republice, a to v souvislosti s výkonem této působnosti,
- původce nebo vlastníka archiválie uložené ve veřejném archivu, a to v případě provedení těchto úkonů vůči této archiválii nebo v souvislosti s ní,

- dárce archiválie uložené ve veřejném archivu, a to v případě provedení těchto úkonů vůči této archiválii nebo v souvislosti s ní.

Veřejný archiv dále upustí od povinnosti úhrady nákladů za poskytované služby veřejného archivu v zákonem stanovených případech (§ 40 odst. 7 AZ), v souladu s provádějícím předpisem k AZ, tedy s ustanovením § 17 odst. 2 vyhlášky: upustit lze od úhrady nákladů spojených s poskytnutím služeb veřejného archivu, pokud jsou tyto služby

1/ poskytovány osobám, o nichž zák. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“) stanoví, že jsou osvobozeny od správních poplatků, nebo pokud jsou uskutečňovány v souvislosti s úkony, o nichž zákon o správních poplatcích stanoví, že jsou osvobozeny od správních poplatků,

anebo

2/ pokud jsou uskutečňovány v souvislosti s podáními podle zákona o válečných veteránech⁴ a zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu⁵.

Upustit tak lze od úhrady nákladů veřejnému archivu podle odst. 1/ výše pro níže uvedené osoby:

- státní orgány a státní fondy České republiky,
- diplomatická zastupitelství cizích států a delegované diplomatické zástupce, konzuly z povolání a další osoby, jsou-li státními příslušníky cizích států a požívají-li výsady a imunity podle mezinárodního práva, je-li zaručena vzájemnost a nejde-li o úkony prováděné v osobním zájmu nebo k osobnímu prospěchu těchto osob,
- územní samosprávné celky a jejich orgány, požadují-li provedení úkonů souvisejících s výkonem státní správy České republiky, kterým jsou pověřeny,
- právnické osoby, požadují-li provedení úkonů souvisejících s výkonem státní správy České republiky, kterým jsou pověřeny,
- fyzické nebo právnické osoby, stanoví-li tak mezinárodní smlouvy a ujednání, kterými je Česká republika vázána⁶,

to vše v souvislosti s úkony

- souvisejícími s prováděním zvláštních právních předpisů o sociálním zabezpečení, o důchodovém pojištění, o příplatku k důchodu a o zvláštním příspěvku k důchodu, o veřejném zdravotním pojištění, o zaměstnanosti, o státní sociální podpoře, o nemocenském pojištění, o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, o sociálně-právní ochraně dětí, o sociálních službách, o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, pomoci v hmotné nouzi, ve věcech branné povinnosti občanů a ve věcech civilní služby, s výjimkou poplatku za vydání nebo výměnu průkazu osoby se zdravotním postižením a s výjimkou poplatku za přijetí žádosti o akreditaci

vzdělávacího programu podle právních předpisů o sociálních službách a podle zákona o zaměstnanosti,

- prováděnými v důsledku změny nebo opravy názvu obce, města, kraje, ulice, jiného veřejného prostranství, rodného čísla a úkony, prováděné v důsledku rozhodnutí z moci úřední,
- pro orgány územního samosprávného celku, prováděné úřadem téhož územního samosprávného celku,
- pro účely dědického řízení, prováděného notářem jako soudním komisařem,
- pro účely exekučního řízení, prováděného soudním exekutorem,
- pro účely využití volebního práva,
- souvisejícími s poskytováním dočasné ochrany cizincům,
- stanoví-li tak mezinárodní smlouvy a ujednání, kterými je Česká republika vázána,
- prováděnými v důsledku živelní pohromy na území České republiky; za živelní pohromu se pro účely tohoto zákona považují nezaviněný požár a výbuch, blesk, vichřice a rychlost větru nad 75 km/h, povodeň, záplava, krupobití, sesouvání půdy, sesuny půdy a skalní zřícení, pokud k nim nedošlo v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem, sesouvání nebo zřícení lavin a zemětřesení dosahující alespoň 4. stupně Richterovy mezinárodní stupnice udávající makroseismické účinky zemětřesení.

Zákon o správních poplatcích též stanoví, že osvobozeny od poplatků jsou církve, jde-li o výpisy z matrik, vedené těmito církvemi do 31. prosince 1949; v tomto případě veřejný archiv rovněž upustí od úhrady nákladů za poskytované služby veřejného archivu.

UPOZORNĚNÍ!

Zákon o správních poplatcích se použije pouze v případech upuštění od úhrady nákladů veřejnému archivu tak, jak vyplývá z výše uvedené speciální právní úpravy dané AZ. Na základě zákona o správních poplatcích nelze účtovat úhradu nákladů veřejného archivu. Zákon o správních poplatcích je určen k účtování úhrady nákladů za provedené úkony, které se týkají dokumentů, nikoliv archiválií! (viz položka 2 přílohy k citovanému zákonu – Sazebníku „Předmětem poplatku není:

Nahlédnutí do archiválií a vyhledávání v archiváliích, kterými jsou i matriky uložené ve státních archivech a v archivech měst.“).

Článek IV. Účinnost

Tento metodický pokyn v plném rozsahu nahrazuje veškerá stanoviska a pokyny, vydané do dne jeho účinnosti Ministerstvem vnitra, odborem archivní správy a spisové služby.

Tento metodický pokyn je platný ke dni jeho podpisu ředitelem odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra a účinný ke dni 10. listopadu 2023.

V Praze dne 6. 11. 2023

PhDr. Daniel Doležal, Ph.D.
ředitel

1/ potvrzení shody neobsahuje zkratku, tzn. bude uvedeno § 40 odst. 4 zák. č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
2/ podpis a tím i označení osoby, která potvrzení shody na digitálním archivem nebo Národním archivem pořízené replice archiválie v digitální podobě lze podle ustanovení § 40 odst. 4 AZ nahradit kvalifikovanou elektronickou pečetí
3/**podrobnější postup** pro pořízení repliky archiválie v digitální podobě s archiválií v digitální podobě nebo s replikou archiválie v digitální podobě uložené v digitálním archivu bude předmětem samostatné metodiky zpracované ve spolupráci s Národním archivem
4/ zákon č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, ve znění pozdějších předpisů
5/zákon č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů
6/ vzhledem k nadřazenosti mezinárodních smluv a ujednání nad právním předpisem státu pro tyto případy platí, že „může znamená musí“, tzn. že archiv vždy svou volbu podřídí tomuto pravidlu s tím, že upuštění od povinnosti úhrady nákladů bude provedeno vždy, když o to žadatel oprávněně požádá
7/ příloha č. 4 k vyhlášce v písmenu A., bod 2. stanoví: 2. *Ověření shody kopie archiválie s jejím **originálem uloženým v archivu** a pořízené archivem podle písmena B. bodu 1. maximální výši úhrady 30,- Kč za každou započatou ověřovanou stránku-tento úkon není ověřením podle zák. č. 21/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jedná se o úkon, který je ve své podstatě zjištěním bezvadné kvality a úplnosti archivem vyhotovené kopie, který je podmínkou, a na který bezprostředně navazuje vyhotovení potvrzení shody podle písmena C., bod 1. nebo 2. přílohy č. 4 k vyhlášce. Jednotlivé částky se tedy účtují společně – tzv. ověření podle předcházející věty + úkony podle bodu C bod. 1. nebo 2., tzn. výsledná částka je tak jejich součtem. Písmeno C. bod 3. přílohy č. 4 k vyhlášce stanoví, že potvrzení shody kopie archiválie v analogové podobě nebo její digitální repliky s archiválií v analogové podobě uložené v archivu nebo repliky archiválie v digitální podobě s archiválií v digitální podobě nebo s replikou archiválie v digitální podobě uloženou v archivu se provádí vůči kopiím a replikám archiválií **pořízených archivem.**
Písmeno C. bod 3. přílohy č. 4 k vyhlášce, pak dále stanoví, že pokud se shoda potvrzuje vůči kopiím archiválií v analogové podobě, digitálním reprodukcím archiválií v digitální podobě nebo replikám archiválií **předkládaným žadatelem** o potvrzení shody, náleží archivu úhrada za zpracování potvrzující doložky a úhrada za ověření shody, a to ve výši 1.000,- Kč, což jsou úkony nepoměrně náročnější, bohužel však vyhláškou není stanoveno, že se jedná o úkon za každou započatou stránku tak, jak je uvedeno v jiných částech přílohy č. 4 k vyhlášce. Z těchto důvodů lze doporučit, aby archivy k tomuto náročnému a též odpovědnému úkonu přistupovaly spíše výjimečně a pokud ano, vyhradily si dostatek času ke zpracování.*